

**Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik
markazi**

STRATEGIK YONDASHUVLAR ASOSIDA KIBERBULLINGNING OLDINI OLISH

Toshkent-2026

Kiberbulling tushunchasi va dolzarbligi

Kiberbulling mohiyati

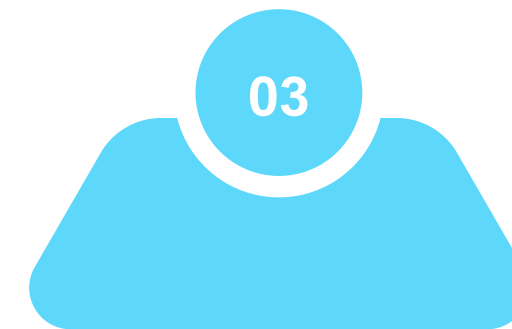
Kiberbulling tushunchasi

Kiberbulling axborot-kommunikatsiya texnologiyalari orqali amalga oshiriladigan psixologik zo'ravonlikdir. U shaxsga ruhiy zarar yetkazadi.

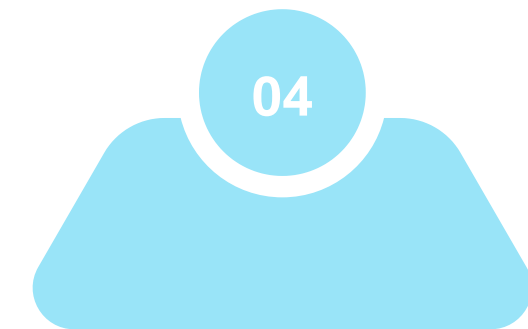
Asosiy xususiyatlari

Kiberbulling doimiy va anonim bo'lishi mumkin. Bu holat jabrlanuvchining himoyasini qiyinlashtiradi.

An'anaviy bullingdan farqi

Kiberbulling 24/7 davom etadi va tez tarqaladi. Auditoriyasi keng bo'lishi bilan xavfli hisoblanadi.

Rahbar uchun ahamiyati

Rahbar kiberbullingni strategik muammo sifatida ko'rishi kerak. Bu xavfsiz raqamli muhitni boshqarish masalasidir.

Kiberbullingning turlari

1

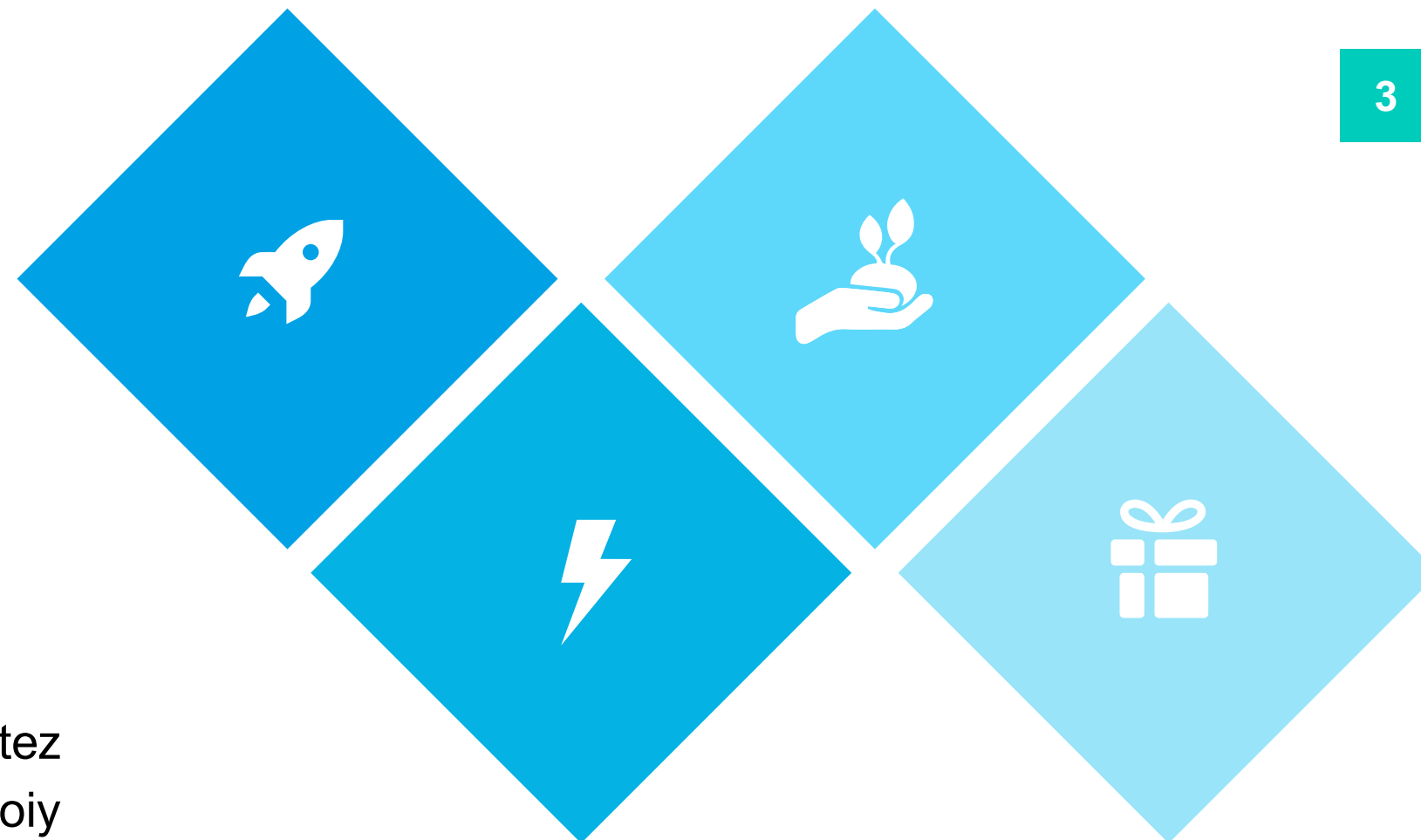
Tahdid va haqoratlar

Tahdidli xabarlar va haqoratli izohlar keng tarqalgan. Ular o'quvchining ruhiyatiga salbiy ta'sir qiladi.

2

Obro'sizlantirish va yolg'on axborot

Yolg'on ma'lumotlar tez tarqaladi. Bu o'quvchini ijtimoiy chetlashtiradi.

3

Shaxsiy ma'lumotlarni tarqatish

Ruxsatsiz surat yoki ma'lumot ulashish xavfli holatdir. Bu ishonchni yo'qotadi.

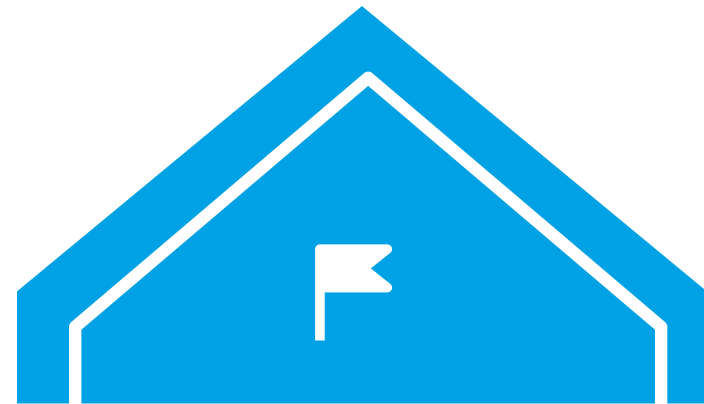
4

Soxta akkauntlar va trolling

Soxta profillar orqali hujumlar uyushtiriladi. Bu aniqlashni murakkablashtiradi.

Kiberbulling xavf omillari va oqibatlari

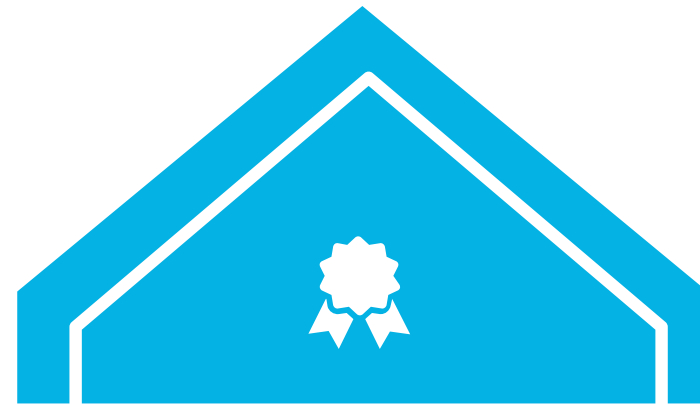
Xavf omillari

01

Individual omillar

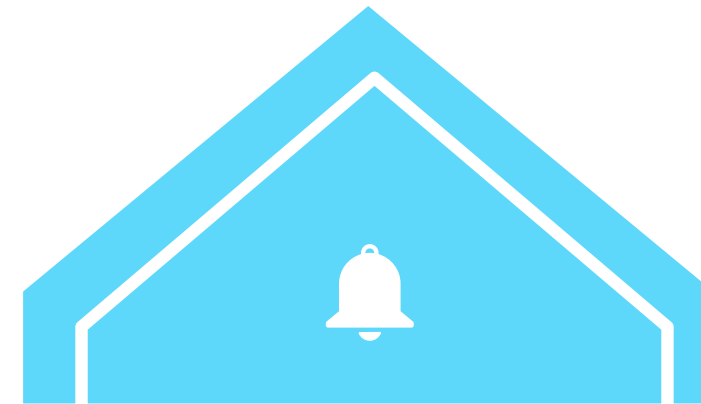
Past o'ziga ishonch va emotsional beqarorlik xavfni oshiradi. Ayrim o'quvchilar ko'proq nishonga olinadi.

02

Ijtimoiy omillar

Tengdoshlar bosimi muhim rol o'ynaydi. Guruh normasi zo'ravonlikni qo'llab-quvvatlashi mumkin.

03

Oilaviy omillar

Raqamli tarbiya yetishmasligi xavfni kuchaytiradi. Ota-onalar nazorati muhim.

04

Institutsional omillar

Maktab siyosatining noaniqligi muammoga sabab bo'ladi. Xabar berish tizimi zaif bo'lishi mumkin.

Psixologik va ta'limiy oqibatlar

Psixologik zarar

Stress va xavotir holatlari kuchayadi. O'quvchi o'zini yolg'iz his qiladi.

Step 1

O'zlashtirishga ta'siri

Darsga qiziqish pasayadi. Natijalar yomonlashadi.

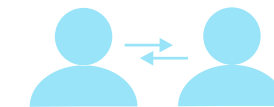
Step 2

Ijtimoiy chekinish

O'quvchi muloqotdan qochadi. Sinfga moslashuv buziladi.

Step 3

Maktab iqlimiga ta'siri

Xavfsizlik hissi pasayadi.
Umumiy muhit salbiylashadi.

Step 4

Profilaktika va raqamli madaniyat

Profilaktik yondashuvlar

Profilaktikaning mohiyati

Oldini olish jazolashdan samaraliroqdir. Muhitni sog'lomlashtirish ustuvor.

02

Sinf soatlari va treninglar

Real vaziyatlar muhokama qilinadi.
Rol o'yinlari qo'llaniladi.

04

01

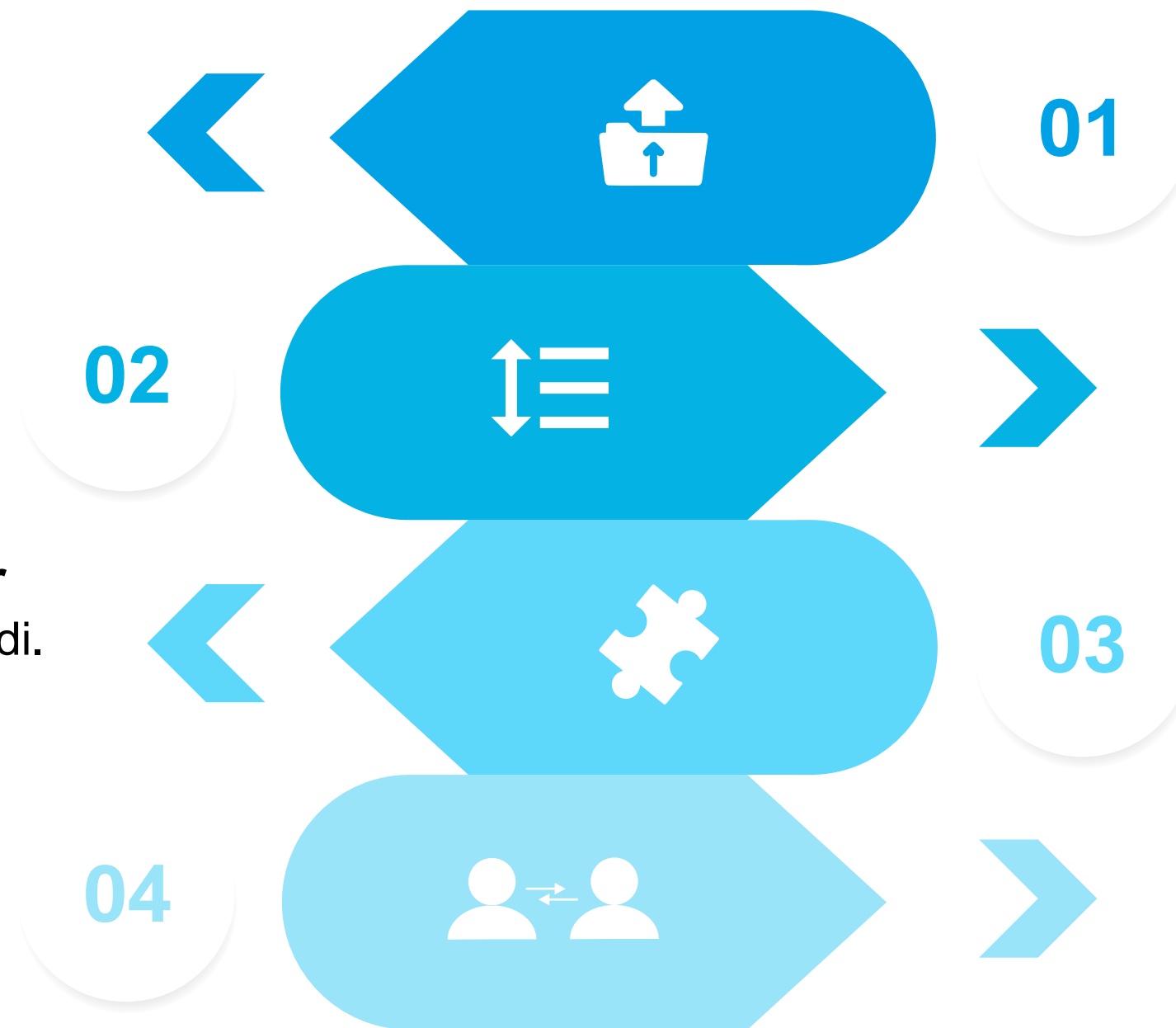
Digital citizenship

Onlayn muloqot madaniyati shakllantiriladi. Hurmat va empatiya o'rgatiladi.

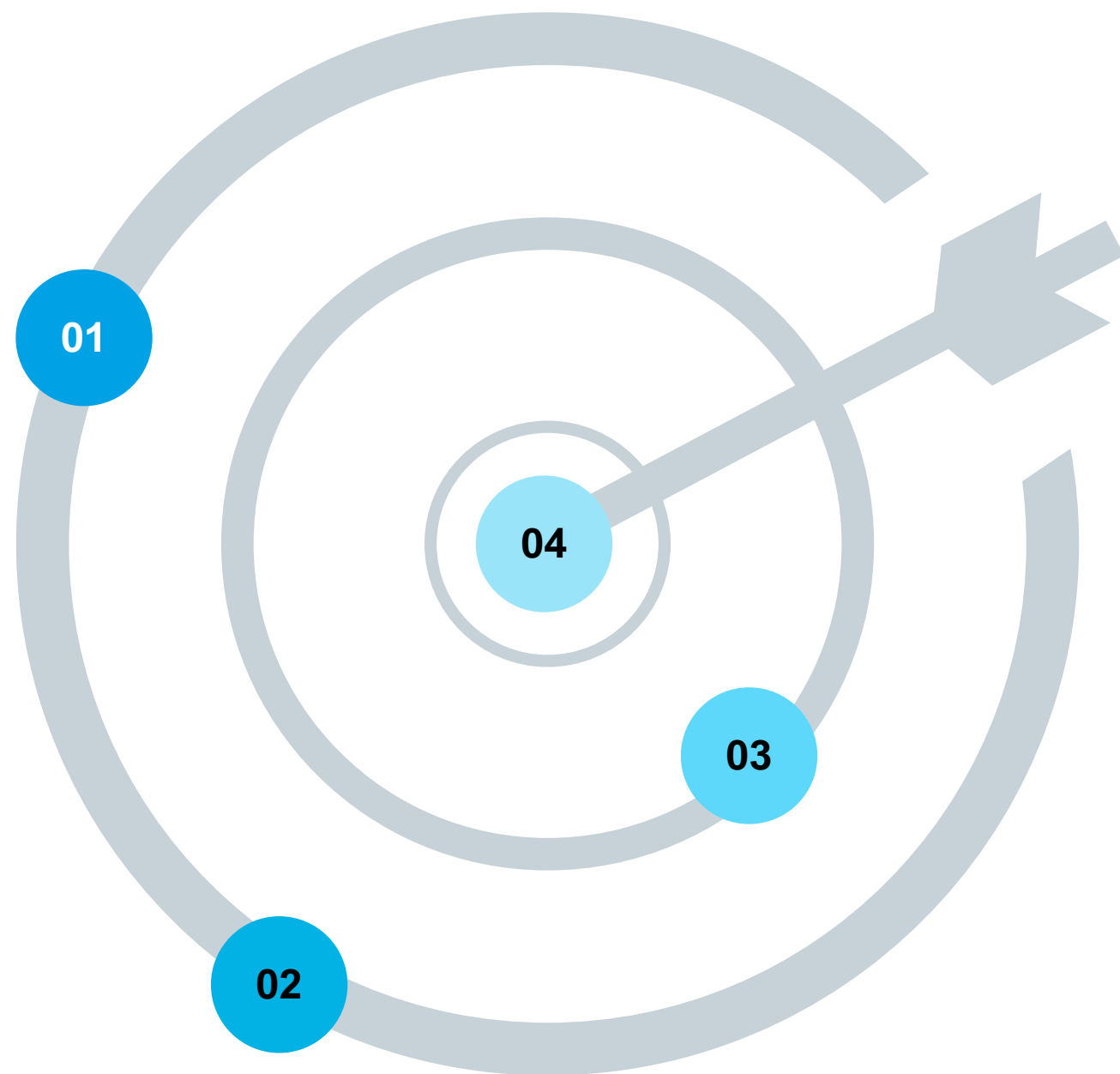
03

O'quvchilar ishtiroki

Qoidalar birgalikda ishlab chiqiladi.
Mas'uliyat hissi oshadi.

Raqamli xavfsizlik ko'nikmalari

Shaxsiy ma'lumotlarni himoyalash

Maxfiylik sozlamalari to'g'ri boshqariladi. O'quvchi o'zini himoyalay oladi.

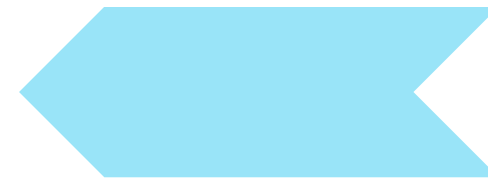
Parollar va autentifikatsiya

Kuchli parollar qo'llaniladi. Ikki bosqichli himoya tavsiya etiladi.

Dalillarni saqlash

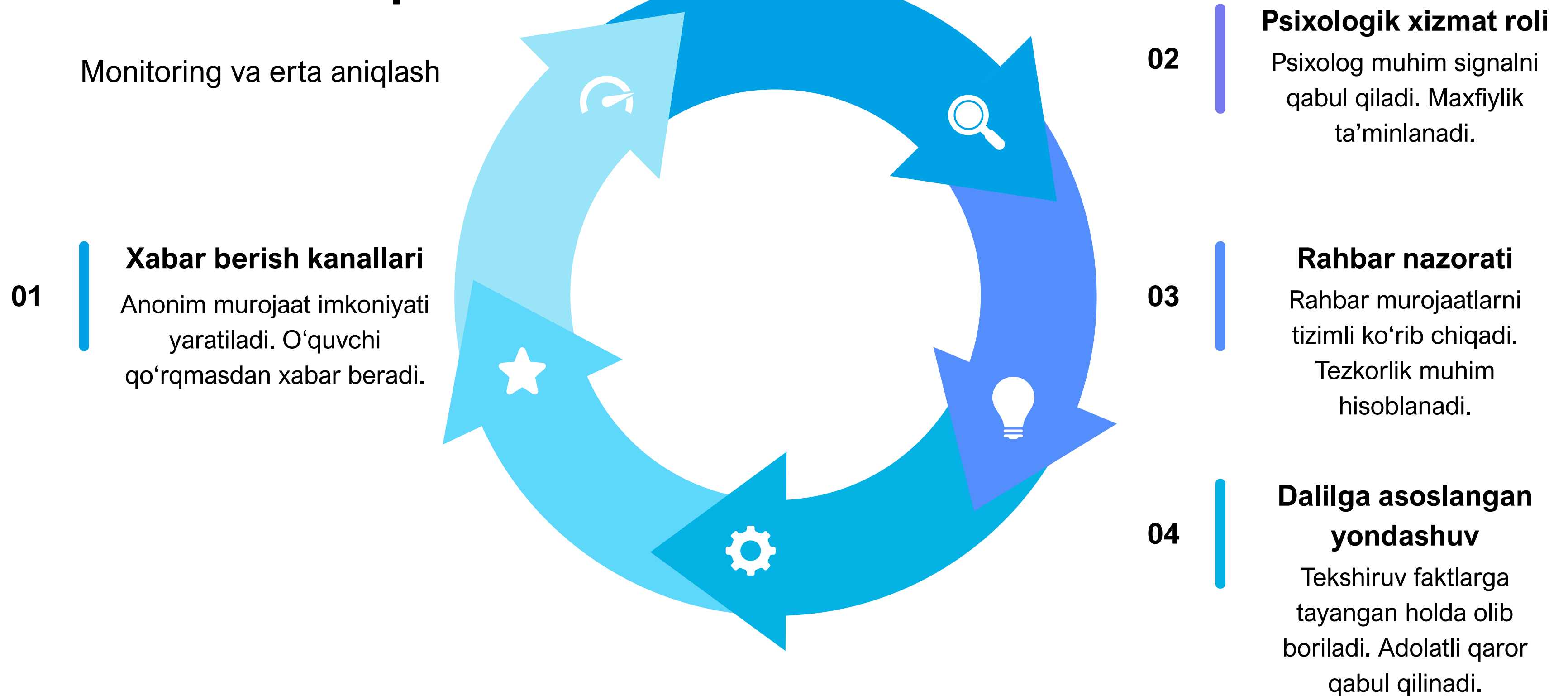
Skrinshotlar muhim ahamiyatga ega. Bu tekshiruvni yengillashtiradi.

Platforma funksiyalari

Bloklash va shikoyat qilish o'rgatiladi. O'quvchi yolg'iz qolmaydi.

Monitoring va javob choralarini boshqarish

Javob protokoli

01

Holatni qayd etish

Dalillar va vaqt
aniqlanadi.
Ma'lumotlar
hujjatlashtiriladi.

04

Mediatorlik va tarbiyaviy ishlar

Zarur hollarda
yarashtirish amalga
oshiriladi. Pedagogik
yondashuv
qo'llaniladi.

02

Jabrlanuvchini himoya qilish

Psixologik yordam
ko'rsatiladi.
Xavfsizlik ustuvor
bo'ladi.

03

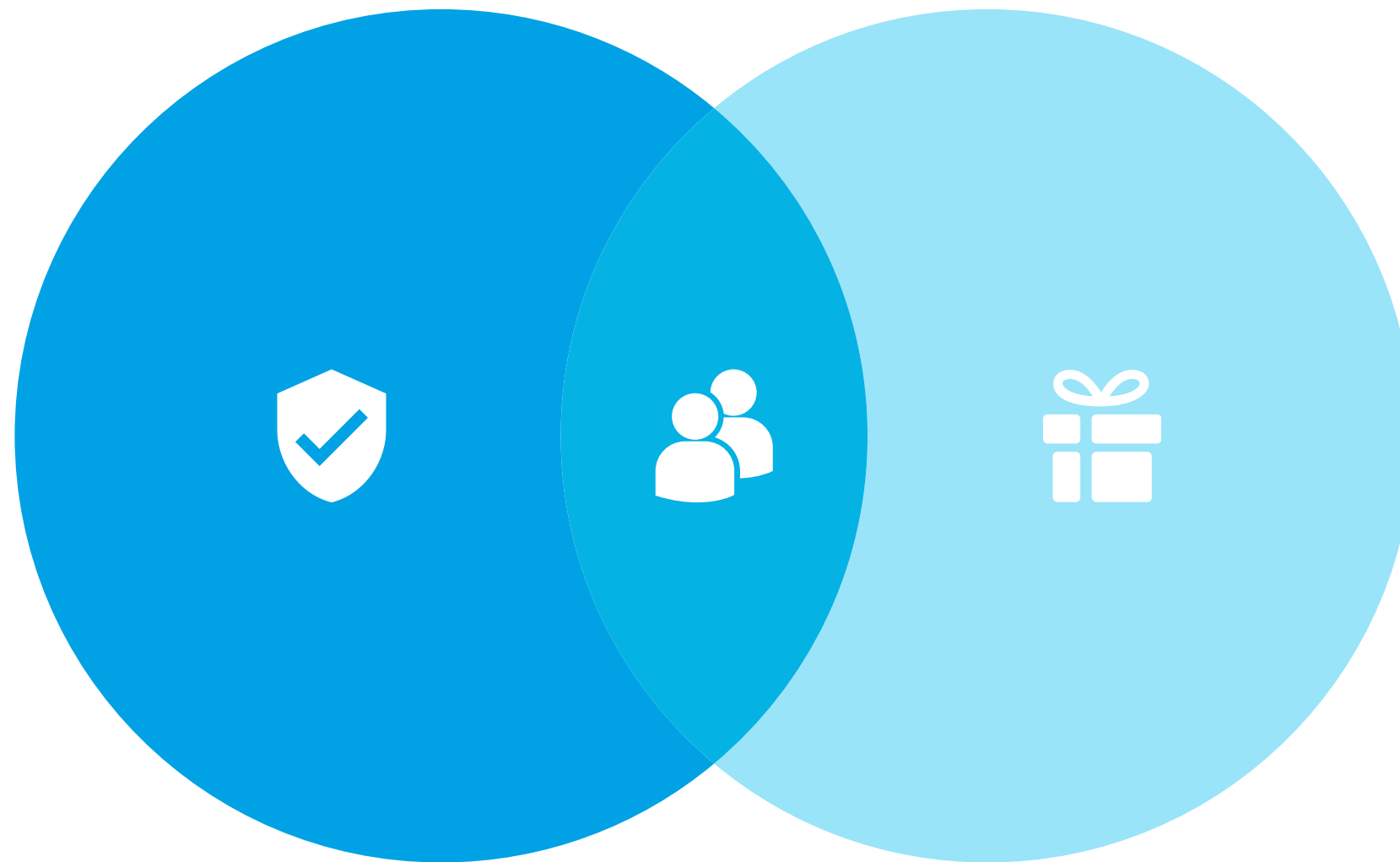
Takrorlanishni oldini olish

Sinf iqlimi bilan
ishlanadi.
Monitoring
davom ettiriladi.

Hamkorlik va maktab siyosati

Ota-onalar bilan hamkorlik

01

Ota-onalarni xabardor qilish

Kiberbulling belgilari tushuntiriladi.
Erta aniqlash osonlashadi.

02

Amaliy yoʻriqnomalar

Aniq harakat algoritmlari beriladi.
Ota-ona ishonchli yordamchi boʻladi.

03

Uy va maktab aloqasi

Axborot almashinuvi
mustahkamlanadi. Muammo tezroq
hal etiladi.

Ichki siyosat va yakuniy xulosa

01

Maktab siyosati

Kiberbullingga qarshi aniq qoidalar belgilanadi. Mas'ullar ko'rsatiladi.

02

Shaffoflik va hisobdorlik

Jarayonlar ochiq yuritiladi. Ishonch muhiti yaratiladi.

04

Profilaktika rejasi

Tizimli tadbirlar rejalashtiriladi. Natijalar baholanadi.

03

Yakuniy xulosa

Strategik yondashuv kiberbullingni kamaytiradi. Xavfsiz raqamli muhit ta'minlanadi.

**E'TIBORINGIZ UCHUN
RAHMAT!**